

1. Før du starter

Tidsbruk (ca.):

1–2 m²: 1–2 timer

3–8 m²: 2–4 timer

Store vegger: planlegg god tid og pauser

Anbefalt bemanning:

1 person går fint på mindre flater

2 personer anbefales på store paneler og høye vegger (mye enklere å holde rett og unngå folder).

Dette trenger du:

Ren, glatt vegg (se "3. Sjekk veggen")

God belysning

Rolig arbeidsmiljø (stress = skjeve skjøter)

2. Anbefalt verktøy

Vater / laser – for loddrett referanselinje (kritisk for første panel).

Målebånd – for linjeplassering og kontroll av høyde/bredde.

Blyant – lyse, svake merker (ikke trykk hardt).

Rakel / plastskrape – presser ut luft og gir god kantheft (følger med i pakken).

Skarp tapet-/Stanleykniv + ekstra blader – rene kutt. Sløve blader = rifter.

Rettskinne/linjal – for trygg trimming langs tak/list.

Mikrofiberklut + mildt rengjøringsmiddel – støv/fett er fienden for limet.

(Valgfritt) Nål – for mikrobobler som dukker opp etterpå (brukes skånsomt).

3. Sjekk veggen

Krav til vegg:

Helt glatt, fast og støvfri overflate. Selvklebende tapet skal ikke monteres på tekstur.

Ren og tørr (ingen fett, såperester, slipestøv).

Fast maling/puss: ingenting som flasser eller "krittet" når du drar over med hånda.

Nymalt vegg: vent til malingen er ordentlig herdet. Tommelregel fra flere produsenter er opptil ca. 4 uker (sjekk malingsprodusentens anbefaling).

Ikke anbefalt:

Strie, murpuss med struktur, "orange peel", tapet med mønster, rå gips, porøse/

ubehandlede flater.

Flater med silikonrester, nylig vasket med mye såpe/avfetting uten god skylling.

Veldig fuktutsatte soner (dusjsone / konstant kondens). Produktet er sprutsikkert, men ikke ment for direkte vanntrykk/vedvarende våt sone.

4. Klargjøring

Rydd gulv og vegg: fjern bilder, spiker, deksler, møbler litt ut.

Vask veggen: mildt rengjøringsmiddel + rent vann. Tørk etterpå. Veggen må være helt tørr før montering.

Panelene må akklimatiseres flatt i rommet.

Legg dem ut på gulv/bord, i rekkefølge.

La dem ligge rolig (ofte anbefales 24–48 timer).

Sjekk alt før du monterer: riktig antall paneler, ingen skader/produksjonsfeil, og at motivet stemmer. Hvis noe ser feil ut: stopp før montering.

5. Steg-for-steg montering

Vi leverer fototapet panelinndelt og merket i rekkefølge. Panelbredde kan variere (ofte ca. 50–90 cm).

Steg 1 – Planlegg startpunkt

Finn hjørnet du vil starte ved. Vanligst: start til venstre og jobb mot høyre (følg nummereringen).

Ikke stol på at hjørnet/taklisten er i lodd. Du skal lage din egen loddlinje.

Steg 2 – Tegn loddlinje

Mål inn fra hjørnet én panelbredde (evt. etter skissen), og tegn en loddrett linje med vater/laser.

Denne linjen er "fasiten" for første panel. **(Blir første skjevt, blir alt skjevt.)**

Steg 3 – Klargjør første panel

Ta panel 1. Dra av beskyttelsespapiret bare litt øverst (ca. 20–30 cm eller 1/3), ikke alt på én gang.

Steg 4 – Fest øverst først

Plasser øvre del på veggen og juster mot loddlinjen.

Når toppen sitter riktig: trykk lett fast.

Steg 5 – Glatt riktig (midt → ut)

Glatt fra midten og ut mot kantene, og nedover i etapper. Bruk rakel eller håndflate med jevnt trykk.

Unngå å strekke materialet mens du jobber. La det "falle" naturlig.

Steg 6 – Fortsett nedover

Dra av litt mer bakpapir, fest og glatt. Gjenta til du er nede.

Hvis du får en fold: løft rolig tilbake og legg ned på nytt (ikke riv).

Steg 7 – Neste panel: kant-i-kant

Panelene skal normalt buttes kant-i-kant (ikke overlapp).

Juster motivet i skjøten før du presser hardt.

Glatt skjøten, men ikke "overjobb" den (for mye gnukking kan lage merker).

Steg 8 – Jobb i riktig rekkefølge

Fortsett panel for panel, fra venstre mot høyre, etter nummereringen.

Steg 9 – Vent med trimming

Trim til slutt, når alle paneler sitter og motivet er på plass.

6. Hjørner, dører/vinduer, stikkontakter

Innvendige hjørner

Ikke stol på at hjørnet er rett.

Før du presser hardt i hjørnet: jobb deg inn med rakel og små bevegelser.

La tapeten gå 1–2 cm rundt hjørnet i stedet for å "tvinge" en perfekt kant i et skjevt hjørne. Dette reduserer risiko for at den slipper.

Rundt dør- og vinduskarmer

Monter forbi åpningen som om den ikke var der.

Skjær et grovt snitt (f.eks. et "V"/diagonal) i området, brett forsiktig inn mot karmen, og trim pent etterpå med rettskinne.

Stikkontakter / brytere

Slå av strømmen på kursen hvis du skal jobbe tett på åpne bokser.

Skru av deksel, monter tapeten over, lag et lite kryss-snitt i midten og brett til sidene.

Trim forsiktig. Skru på deksel igjen.

7. Etterarbeid

Siste glatting: gå over hele veggene med rakel og jevnt trykk, spesielt langs skjøter og kanter.

Trim: bruk rettskinne + nytt, skarpt blad. Skift blad ofte (billigere enn å angre).

Ventetid / herding: Limet får bedre grep etter litt tid. Unngå hard vask og mye "pirk" første døgnet. 24 timer ro er en fornuftig minimumsregel i normal romtemperatur.

8. Feilsøking

Problem	Vanlig årsak	Løsning
Skjøter får glipper	Første panel ikke loddrett / du "drar" i materialet	Reposisjonertidlig. Bruk loddlinje. Ikke strekk.
Tapeten slipper i kanter	Veggen er støvete/fettete, eller har tekstur	Ta ned aktuelt område, vask vegg, la tørke helt. Vurder grunnning på porøse flater.
Luftbobler under tapeten	Glatting feil vei / for rask montering	Glatte fra midten og ut. Små bobler: prikk forsiktig med nål og press ut luft.
Rifter i kanten ved trimming	Sløvt blad / for mye trykk	Bytt blad. Kutt med rettskinne og rolige drag.
Motiv "svømmer" i skjøt (mismatch)	Panel lagt litt på skrå / du har strukket materialet	Løft og juster mens du fortsatt er tidlig i prosessen. Unngå å dra i tapeten.
Overflaten får merker	Du gnir hardt med rakel/klut	Bruk jevnt trykk, ikke "skrubbe".
Tapeten fester dårlig generelt	Nymalt vegg ikke herdet / feil underlag	Vent lenger etter maling (ofte opptil ca. 4 uker). Sørg for helt glatt og grunnnet vegg ved behov.